

og Møbelfabriker 1920: 508, 1921: 275, Skotøjsfabriker 1920: 1456, 1921: 637, Porcellænsfabriker 1920: 405, 1921: 144. Nedgangen er som Regel noget større end for de ældre Virksomheder. Af efter 1914 standsede Virksomheder kan nævnes Skotøjsfabriker med ca. 700 Arbejdere i 1914 og Teglværker med 1600 Arbejdere i 1914. Hvorledes Forholdene stiller sig for unge og voksne mandlige og kvindelige Arbejdere findes omtalt i Afsnit VII.

IV. Arbejdsløsheden i Danmark og nogle andre Lande.

I Tabel IV og V gives nogle Oplysninger til Sammenligning mellem Arbejdsløshedens Omfang i Danmark og nogle andre Lande saavel i tidligere Aar som under den nuværende Krise.

Forinden bemærkes, at Tallene ikke er ganske ensartede, idet Oplysningerne under Tiden kun omfatter en mindre Del af Landets Arbejdere, og idet der følges forskellig Praksis med Hensyn til Anvendelse af indskrænket Arbejdstid m. m.

Tallene for Norge omfatter saaledes kun et ret ringe Arbejdstal og maa derfor tages som et noget usikkert Udtryk for den almindelige Arbejdsløshed i Landet. Den for Tyskland angivne Procent menes for Tiden at være noget, dog næppe væsentligt, for lavt ansat.

Til Tabellens Tal kan føjes, at den gennemsnitlige Arbejdsløshed blandt organiserede Arbejdere for 10-Aaret nærmest før Krigen er opgjort til i Frankrig 7.8 og i Staten New-York 15.2. I en anden af de amerikanske Stater, Massachusetts, hvorfra der foreligger Statistik, var Procenten $7\frac{1}{2}$ à $8\frac{1}{2}$ i Aarene nærmest før Krigen.

Tabel V. angiver Arbejdsløshedsprocenten for nogle vigtige Fag i forskellige Lande omkring Maj Maaned 1921. For Amerikas Vedkommende angives Nedgangen i Antal beskæftigede Arbejdere i en Række Firmaer fra Maj 1920 til Maj 1921.

Iøvrigt findes for en Række Lande yderligere Oplysninger i de indledende Bemærkninger i Bilag 2 „Arbejdsløshedslovgivningen i Udlandet“.

V. Indskrænket Arbejdstid.

Som det vil fremgaa af de i Bilag 9 trykte Oplysninger fra Fabriktilsynet, findes der i Flertallet af de af Arbejdsløsheden ramte Industrier Bedrifter, hvor der i Juli Maaned arbejdedes paa indskrænket Tid. I Reglen gælder dette dog kun for de færreste af Fagets Arbejdere, og Ordningen er gerne stærkt varierende fra Bedrift til Bedrift indenfor samme Fag. Ialt foreligger der Oplysning om indskrænket Arbejdstid for godt 8,000 Mand eller godt 10 pCt. af de Arbejdere, Undersøgelsen omfatter. Gennemsnitlig er Arbejdstiden enten i Form af indskrænket Dageantal eller mindre ugentlige Timetal $\frac{3}{4}$ af en normal Arbejdsuge. Indskrænkningen svarer altsaa til mindst 2,000 Mands Arbejde. Halv Arbejdstid eller derunder er ret sjælden.

I nogle faa Tilfælde foreligger Oplysning om Inddeling af Arbejderne i Hold, som skiftes til at arbejde i Reglen hver anden Uge. Desuden har en Del Virksomheder haft midlertidige fuldstændige Standsninger af Arbejdet.

Af Fag med større Antal Arbejdere paa indskrænket Tid kan nævnes: Væverier, hvor nogle Arbejdere har 32—34 Timer om Ugen, andre 5 ugentlige Arbejdsdage; Klædefabriker med Timetal fra 31 til 43 og Trikotagefabriker med 28—44. I Møbelfaget har ca. 250 Mand 3—4— $4\frac{1}{2}$ —5 eller $5\frac{1}{2}$ Dags Arbejde. Ca. 400 Skotøjsarbejdere har indskrænket Tid, i Reglen 24—36 Timer om Ugen. Porcellæns- og Fajancefabrikerne har i særlig stor Udstrækning og under forskellige Former søgt at fordele Arbejdet.

Paa Maskinfabriker og Jernstøberier arbejdede i Juli godt 100 Mand $5\frac{1}{2}$ Dag, ca. 625 5 Dage, 450 4 à $4\frac{1}{2}$ Dage og ca. 150 under 4 Dage om Ugen gennemsnitlig 24 Timer. Paa Papirfabrikerne har næsten alle Arbejdere indskrænket Tid; det store Flertal findes paa Fabriker, der kun arbejder 4 Døgn om Ugen.

Af det samlede Tab af Arbejde, udover hvad Antallet af fuldt arbejdsløse angiver, der som nævnt svarer til mindst 2,000 Mands Arbejde, faldt godt 400 paa Tekstilindustrien, 600 paa Jern- og Metalindustrien og 400 paa Papirindustrien.